

„Örmény identitástudat vagy identitászavar" címen tart előadást - a szerk. megjegyzése)

\*\*\*\*\*

## Új év kezdete, új lehetőségek hajnala

Európai Unió. Sokat hallunk róla és mégis keveset tudunk róla. Különösen keveset arról, hogy milyen változásokra, esetleg javulásra(?) számíthatunk a kisebbségi területen, hiszen még csatlakozó hazánk érdekérvényesítése, jogai biztosítása sem megy zökkenőmentesen.

Mi lesz a kisebbségekkel? Még itthon sincs minden rendben a kisebbségi jogok biztosítása terén. Hiszen még az is előfordulhat, hogy nem minden kisebbség vehet részt a róla szóló törvények előkészítésében.

Amikor emberi mulasztáson is múlhat a kisebbségi jövő minősége. Amikor egyesek még mindig merik kinyilatkoztatni, hogy például ki lehet, és ki nem lehet örmény Magyarországon. És kapnak is hozzá médianyilvánosságot. Amikor arról akarnak dönteni a fejünk felett, hogy kisebbségi választói névjegyzéket kell összeállítani, hogy csak a névjegyzékben szereplő szavazhasson a kisebbségekre.

Pedig még élnek azok az emberek, akik a bőrükön tapasztalhatták, mit jelent regisztrálnak lenni. Amikor a családok máig siratják elpusztított, tönkretett, elüldözött szeretteiket. Amikor a demokrácia fedőnév alatt történik mindez. Amikor alapvető emberi jogokról beszélünk. Amikor a bűnözőnek több joga van, mint a potenciális áldozatnak, a tisztességes embernek. Amikor még mindig nem az számít, hogy a kisebbségi közösség életében, a kulturális autonómia megteremtésében ki és milyen tevékenyen vesz részt, miként őrzi kultúráját, hagyományait, s örökíti át, menti meg az évezredek, évszázados emlékeket, szellemet, tárgyat egyaránt...

Élő-e a közösség, vagy csak lajstromadat, statisztikai szám? Egyáltalán, még mindig lehet nagyokat blöffölni, retorzió nélkül.

Ahol a törvény előtt még mindig nem mindenki egyenlő, ahol még mindig van személyre szabott igazságszolgáltatás.

Mi európaiak, ha csatlakozunk, megmaradunk-e? Különösen mi erdélyi örmények, így kettészakítva. Tudunk-e továbbra is segíteni Erdélyben maradt nemzetfeleinknek, magyarörményként, magyarként?

Egyelőre megválaszolhatatlan kérdések. Egyelőre csak reménykedhetünk.

Tennünk kell a dolgunkat továbbra is, mint eddig, de nagyobb összefogással. Hagyományaink, kultúránk, múltunk megmaradásáért, jövőnk biztosításáért, az egyre inkább pénzorientált, devalválódó értékrendű világban is. Keresztény normáink alapján.

*dr. Issekutz Sarolta*  
elnök EÖGYKE

\*\*\*\*\*

## Mi történik országos szinten az örmény kisebbségnél?

Az Országos Örmény Önkormányzat értesítette szerkesztőségünket, hogy id. Aján Gergely 2003. december 5-én lemondott az országos elnöki tisztségről. Az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület frakciója az országos elnöki funkcióra - egyhangú határozatával - Lányi Zsolt képviselő urat jelölte. Határozatát a koalíciós partner „függetlenek csoportja”-nak megküldte. Megállapodás hiányában jelenleg koalíciós válság alakult ki az országos örmény önkormányzatban.

*A hír mellé:*

A nemzeti és etnikai kisebbségi törvény, valamint a választójogi törvény módosításának előkészítése a kisebbségek képviselőinek bevonásával folyik egy ideje. Ebből a folyamatból a hazai magyarörménység érdekképviselete sajnálatos módon id. Aján Gergely elnök magatartása miatt kirekesztődött. Az elnök ugyanis - mindennemű felhatalmazás nélkül - a hazai örménység érdekképviseletéről lemondott más országos kisebbségi elnökök javára, így az összetett hazai örménység speciális érdekérvényesítésére nem kerülhetett sor. Emellett az országos elnök semmiféle információt nem adott át sem az országos örmény testület, sem az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület (mint a koalíciót vezető civil szervezet) részére. Ezután 2003. november elején hozzájárulás nélkül aláírta azt a megállapodást a Miniszterelnöki Hivatalt vezető miniszterrel, amelynek alapján a törvénymódosítás végleges formában előterjesztésre kerül.

Így tehát a hazai történelmi örménység kirekesztődött abból a jogszabály-módosító folyamatból, amelyet 1995-től folyamatosan szorgalmazott, különleges helyzetéből fakadó érdekeire tekintettel.

Ezért az Országos Örmény Önkormányzat sem tudott eleget tenni azon törvényi kötelezettségének, hogy a jogszabály-módosítás különböző fázisában elkészült tervezeteket közgyűlésen megtárgyalja, véleményezze, a hazai örmény kisebbségi önkormányzatok és civil szervezetek véleményét bekérje, az így kialakított álláspontját a törvényelőkészítők felé továbbítsa. Ennél fogva az országgyűlés elé kerülő törvénytervezetek a hazai örménység véleményét, érdekeit nem tükrözhetik.

Ebben az ügyben az EÖGYKE frakció álláspontját Szongoth Gábor alelnök és Fancsali János, a Törvénymódosítási ad-hoc Bizottság elnöke (mindkettő az Országos Örmény Önkormányzat képviselője) e tárgyban a hivatalos szervek tudomására hozta.

\*\*\*\*\*

### **Olvasom...**

...Kabdebó Lóránt „Hol is lettem magyarörmény?” című cikkét. Már az első sorok után bekattan, hogy valamikor Miskolcon - talán a MAMEK-en vagy más konferencián - találkoztam nevével. Akkor (a nevét olvasva, s valahonnan az emlékek mély tengeréből felbukkanó nevek alapján), már-már majdnem biztos voltam abban, amit, most írása is megerősít: szamosújvári. Egyszerre, minden sorával hazavarázsol, haza, hiszen számomra is az induló pont szülővárosom - Szamosújvár. Hej, milyen távolra kerültem!

Élvezettel olvasom, mert (közben képzeletben majd 600 km repülök) majd minden sora ismerős: a Salamon templom, Vasasszentivány, a Cegei tó. Barcsay Jenő (nevével a szomszédban lakó Mariska néninél, a művész húgánál találkoztam először). Amikor a híres szamosújváriakról mesélt Gabányi Jani bácsi, nagy mesemondó volt (talán egyszer, rábírom unokaöcsémet Rácz Öcsit, írja meg annak a Magellán találkozónak hites történetét, amelyről annyi mindent meséltek, meséltünk), mindig is szólt Barcsayról. Húgom anatómiai atlasza volt az a maradandó élmény, amelyre még a mai napig is jól emlékszem.

Mesére éhes gyermek voltam, ezért a negyvenes évek végén, az ötvenes években annyi mindent megjegyeztem Szamosújvárról, hogy még mai napig el tudnám sorolni: melyik volt az Aján malom, melyik a Papp Guszti féle malom (senki Szamosújváron nem azt mondta, hogy Dr. Papp Gusztáv). Mai nap is sokszor álmomban - végigsétálok a felső második és harmadik utcán (van talán valaki, ki nem hallott arról, hogy a szebeni General Kommandón tervezték meg a